

**Uchwała Nr XXXV/247/05
Rady Gminy Porąbka**

z dnia 29 grudnia 2005 roku

**w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Porąbka**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym / t.j. – Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm./ i art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. Nr 179, poz. 1485/

**Rada Gminy Porąbka
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjąć do realizacji Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Porąbka, stanowiący załącznik niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2006 r.
2. Podlega ogłoszeniu poprzez rozplakatowanie w miejscach zwyczajowo przyjętych na terenie gminy Porąbka.

**PRZEWODNICZĄCY RADY
Stanisław Kołodziejczyk**

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE PORĄBKA

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Ogranicza możliwości rozwojowe krajów biednych, pochłania nieproporcjonalnie wielkie środki w krajach najbogatszych. Niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczką, choroby weneryczne, gruźlica). Narkomania jest ściśle związana z wieloma problemami społecznymi, takimi jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność.

Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny, w literaturze funkcjonuje wiele odrębnych definicji narkomanii i narkomana. Jedną z nich tworzy ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, która w art.4 pkt 11 termin „narkomania” określa jako stale lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Pojęcie narkomani można także rozumieć w ujęciu socjologiczno- społecznym, łączącym ze sobą elementy wiedzy prawnej, psychologicznej i medycznej. Zdefiniowany w ten sposób narkoman to człowiek, dla którego narkotyki stały się elementem stylu życia, zakłócającym normalne funkcjonowanie i wywołującym różnorakie problemy natury prawnej, emocjonalnej, zdrowotnej.

Narkomania występuje w skali globalnej i lokalnej, stanowi poważne zagrożenie dla funkcjonowania wszystkich społeczeństw. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w programach międzynarodowych i krajowych. Światowa Organizacja Zdrowia w swojej strategii „ Zdrowie dla Wszystkich w XXI wieku” postuluje aby do roku 2015 rozpowszechnianie używania narkotyków spadło o 25%, a umieralność z powodu ich używania o 50%. Ostatnie rekomendacje promują działania zmierzające do upowszechniania zdrowych stylów życia. Jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymywanie się od nadużywania substancji psychoaktywnych. Osiągnięcie takiego celu jest możliwe poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i koordynację działań wielu instytucji. Plan Działania Unii Europejskiej wobec narkotyków w swoich głównych celach obejmuje: znaczące zredukowanie rozpowszechniania spożycia narkotyków i zmniejszenie liczby nowych konsumentów, zwłaszcza wśród młodzieży do 18 lat, zmniejszenie szkód zdrowotnych, w tym umieralności oraz zakażeń HIV, zapaleń wątroby typu B i C, znaczące zwiększenie liczby skutecznie leczonych, zmniejszenie przestępczości związanej z narkotykami. Priorytetem jest wczesne zapobieganie używaniu przez młodzież substancji psychoaktywnych. System zapobiegania powinien być zintegrowany, uwzględniony w szeroko rozumianej polityce społecznej, oparty na kontekście zdrowych i akceptowanych społecznie stylów życia.

W Polsce problem narkomanii uzyskał w latach dziewięćdziesiątych polityczny priorytet. Prognozy formułowane na początku transformacji przez polskich i zachodnich ekspertów okazały się trafne, konsumpcja narkotyków w młodym pokoleniu wzrasta, dlatego niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczenie używania środków odurzających co w rezultacie przekładać się będzie na szersze aspekty życia społecznego, zapobieganie przestępczości, chronić zdrowie, zapobiegać problemom szkolnym i rodzinnym.

Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii określa ustawa z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania te realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Działalność w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzi Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i są one zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

Strategia Problemów Społecznych Gminy Porąbka na lata 2006-2010 opracowana na podstawie ankiet uzyskanych od mieszkańców naszej gminy właściwie nie definiuje problemu narkomanii jako istotnego, dostrzegalnego zagrożenia występującego na terenie gminy. Nie można jednak na tej podstawie sądzić, że problem ten nie dotyczy mieszkańców Gminy Porąbka, gdyż tak w istocie nie jest. Z informacji zebranych od pedagogów szkolnych wiemy, że młodzież gimnazjalna eksperymentuje z narkotykami, które są dla niej łatwo dostępne, również na terenie gminy. Mamy więc do czynienia z nielegalnym rozprowadzaniem narkotyków wśród młodzieży, funkcjonowaniem dilerów narkotykowych, a być może całych zorganizowanych grup przestępczych trudniących się tym procederem. Poza tym trzeba pamiętać, iż młodzież szkół ponadgimnazjalnych zwykle migruje poza teren gminy, gdzie również może zetknąć się z pułapką uzależnienia od narkotyków. Gmina Porąbka musi więc podjąć takie działania, które są adresowane szczególnie do grup ryzyka, jak również całej społeczności lokalnej. Niezmiernie ważna jest edukacja społeczna i szeroko rozumiana profilaktyka, a także walka z przestępczością.

Zadania i sposób i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii Gminy Porąbka.

Zad. I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Leczenie osoby uzależnionej prowadzi zakład opieki zdrowotnej lub lekarz wykonujący praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej. Leczenie to jest bezpłatne. Gmina Porąbka na dzień dzisiejszy posiada informację o jednej osobie z naszego terenu uzależnionej od narkotyków, która leczy się w ramach NFZ.

Sposób realizacji: W najbliższym czasie nie przewidujemy znacznego wzrostu osób uzależnionych od narkotyków, dlatego zadanie to będzie prowadzone głównie przez:

- 1) zwiększenie dostępności informacyjnej dotyczącej placówek leczenia odwykowego, realizowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce, oraz Punkt Pomocy Rodzinie w Porąbce ul. Rynek 4.
- 2) W razie konieczności zostanie zatrudniony terapeuta do pracy z zagrożoną uzależnieniem, bądź uzależnioną młodzieżą.
- 3) Dofinansowanie szkoleń i kursów dla osób, które pracują w obszarze narkomanii.

Zad.II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:

Sposób realizacji:

1) Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej przez psychologa i radcę prawnego w Punkcie Pomocy Rodzinie w Porąbce ul. Rynek 4.

2) Spotkania Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie w skład którego wchodzi: Kierownik GOPS Porąbka, pracownicy socjalni, członkowie GKRPA w Porąbce kuratorzy Sądu Rodzinnego w Żywcu, policjanci, pedagodzy szkolni. Zespół ten przy okazji omawiania występowania przemocy rówieśniczej w szkołach podejmuje zagadnienia problemu narkotykowego w szkołach. Spotkania odbywają się raz na dwa miesiące i mają na celu wymianę informacji, ustalenia wspólnych planów działań i wzajemną pomoc w prowadzonych pracach.

Zad.III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Warunkiem skutecznej profilaktyki jest skoordynowane działanie we wszystkich obszarach funkcjonowania. Oznacza to, że interwencje profilaktyczne powinny być skierowane na najważniejsze czynniki ryzyka, tkwiące zarówno w samej jednostce, jak i w jej otoczeniu społecznym. Najpierw trzeba jednak dokonać diagnozy zjawiska narkomanii na danym terenie, a następnie wytypować obszary w których dane działania są najbardziej pożądane.

Profilaktyka pierwszorzędowa adresowana jest do grup niskiego ryzyka. Działaniami prewencyjnymi obejmuje się szerokie nie zdiagnozowane populacje. Profilaktyka pierwszorzędowa ma dwa cele: 1) promocję zdrowego stylu życia, 2) opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu ryzykownych zachowań.

Gmina Porąbka upatruje cel swojego działania głównie w tym obszarze, gdyż problem narkomanii nie jest oszacowany, a działania prewencyjne skierowane do szerokiej grupy odbiorców, szczególnie młodych ludzi są konieczne.

Sposób realizacji:

1) Strategie informacyjne, których celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym dokonywania racjonalnego wyboru. Dostarczenie informacji o skutkach odurzania się narkotykami, wpłynie na zmianę postaw i zachowań.

2) Strategie edukacyjne, których celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, takich jak nawiązywanie kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom ze strony otoczenia.

3) Strategie działań alternatywnych, których celem jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb oraz osiąganie satysfakcji życiowej przez możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną: artystyczną, społeczną, sportową.

4) Dokonanie diagnozy zjawiska narkomanii poprzez badania ankietowe w szkołach na terenie gminy.

Realizatorzy: (Szkoły, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, realizatorzy programów, policjanci, dzieci, młodzież, rodzice, organizacje pozarządowe, parafie, pracownicy świetlic środowiskowo- integracyjnych, Gminnego Ośrodka Kultury, ZHP, Kluby Sportowe, Ochotnicze Straże Pożarne).

Zad.IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Sposób realizacji:

- 1) Edukacja publiczna poprzez masowe rozpowszechnianie materiałów szkoleniowo-informacyjnych.
- 2) Wspieranie wszelkich inicjatyw mających na celu działania profilaktyczne, zapobiegawcze, propagujące mądre wybory wśród dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych.
- 3) Wspieranie projektów walki z przestępczością, głównie działalnością dilerką.

Zaangażowanie jak największej liczby instytucji, organizacji, osób fizycznych w ww. zadania, stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania problemom narkomanii.

Zad.V. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Sposób realizacji: Pomoc finansowa, rzeczowa oraz w formie pracy socjalnej, poradnictwo prawne i psychologiczne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz o zatrudnieniu socjalnym.

Zad.VI. Tworzenie warunków do bieżącej realizacji Gminnego Programu.

Sposób realizacji:

- 1) Zakup niezbędnych materiałów, książek, ulotek, programów edukacyjnych w celu wyposażenia szkolnych bibliotek, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki.
- 2) Utworzenie rezerwy finansowej na zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu.
- 3) Gminny Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce oraz Pełnomocnika ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Gminie.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Stanisław Kołodziejczyk